

# ЗАКОН

## О ИЗМЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О ПОСЕБНИМ ОВЛАШЋЕЊИМА РАДИ ЕФИКАСНЕ ЗАШТИТЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

### Члан 1.

У Закону о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине („Службени гласник РС”, бр. 46/06, 104/09 - др. закон, 104/09 - др. закон и 104/09 - др. закон), у члану 6. тачка 4) брише се.

### Члан 2.

У члану 7. став 1. после заграде додају се речи: „утврђивање да ли постоји повреда права на рачунарске програме (софтвер) и базе података” и запета.

### Члан 3.

Члан 11. брише се.

### Члан 4.

Даном почетка примене овог закона министарство надлежно за послове трговине, туризма и телекомуникација преузима од Министарства финансија - Пореске управе софтверско решење за идентификацију нелегалних софтвера и база података са корисничким упутством.

Потраживања пореских обвезника – контролисаних субјеката настала у жалбом или судском поступку по актима донетим до дана почетка примене овог закона у поступку у ком се примењује закон којим се уређују посебна овлашћења ради ефикасне заштите права интелектуалне својине, извршава Министарство финансија - Пореска управа из свог буџета.

Све предмете примљене до дана почетка примене овог закона, као и поступке утврђивања повреде права интелектуалне својине, укључујући повреду права на рачунарске програме (софтвер) и базе података, започете до дана почетка примене овог закона, окончаће Министарство финансија - Пореска управа.

### Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се по истеку девет месеци од дана ступања на снагу.

## О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

### I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона из области интелектуалне својине садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије, на основу које Република Србија уређује и обезбеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

### II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Законом о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине („Службени гласник РС”, бр. 46/06, 104/09 - др. закон, 104/09 - др. закон и 104/09 - др. закон – у даљем тексту: Закон) уређују се посебна овлашћења органа државне управе и организација које врше јавна овлашћења, ради ефикасне заштите права интелектуалне својине у складу са прописима којима се уређује право интелектуалне својине.

Основни разлог за измене и допуну Закона је преношење надлежности утврђивања постојања повреде права интелектуалне својине, а нарочито права на рачунарске програме (софтвер) и базе података, као споредне активности Пореске управе, са Министарства финансија-Пореске управе на Министарство трговине, туризма и телекомуникација, односно на тржишну инспекцију.

Наведени пренос надлежности за утврђивање повреде права интелектуалне својине, а нарочито права на рачунарске програме (софтвер) и базе података, предлаже се из разлога спровођења Акционог плана Програма трансформације Пореске управе за период 2018-2023. године, који је усвојен Закључком Владе 05 Број: 021-12037/2017 од 5. децембра 2017. године, у коме је у Прилогу 1 Одлуке о основним и споредним активностима Пореске управе Републике Србије, као једна од споредних активности Пореске управе дефинисано утврђивање повреде права интелектуалне својине, а нарочито права на рачунарске програме (софтвер) и базе података.

Организациона структура Пореске управе, на начин како је прописано Акционим планом Програма трансформације Пореске управе за период 2018-2023. године, у оквиру Трансформационих структурних промена, у делу Одвајање споредних активности, предвиђа да се пренос споредних активности на друге органе или државне ресоре изврши у што краћем року.

Изменом и допуном Правилника о организацији и систематизацији Министарства трговине, туризма и телекомуникација дефинисаће се послови, компетенције и услови за радна места тржишних инспектора за заштиту права интелектуалне својине, поред права индустријске својине и за права која се односе на софтвере и базе података. Једнодневну обуку за примену постојећег софтвера, који би се користио у надзорима, извршили би порески инспектори који су постојећи софтвер користили у својим контролама. Имајући у виду да постојећа апликација за идентификовање нелегалних софтвера није ажурирана од почетка примене, као и на велики број нових софтвера, унапређење постојеће апликације би се извршило након обезбеђивања средстава у буџету 2023. године. Тржишна инспекција већ у примени има посебне обрасце и административне поступке (ускоро и електронску апликацију) за подношење захтева за заштиту права интелектуалне својине од стране носиоца права, што ће се користити и у надзорима везаним за легалност софтвера. Као и за све надзоре за област спровођења заштите права интелектуалне својине, било по захтеву носиоца права или по службеној дужности, и надзор над легалношћу коришћених софтвера од стране

контролисаних субјеката би у потпуности био реализован кроз систем еИнспектор.

Активности везане за пријем и обуку тржишних инспектора, као и унос прописа и израда контролних листи за ову област надзора, које су претходни услов за рад у еИнспектор систему, захтевају додатни период за примену прописа, због чега је чланом 5. Предлога закона предложена примена по истеку девет месеци од дана ступања на снагу.

### **III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА**

**Чланом 1. Предлога закона** врше се измене члана 6. важећег Закона, тако што се у члану 6. Закона тачка 4) брише, а којом је било прописано да је надлежни орган у смислу овог закона и министарство надлежно за послове финансија преко пореских инспектора и пореске полиције.

**Чланом 2. Предлога закона** врше се допуне у члану 7. Закона, тако што се тржишној инспекцији дају овлашћења за утврђивање да ли постоји повреда права на рачунарске програме (софтвер) и базе података.

**Чланом 3. Предлога закона** предложено је брисање члана 11. важећег Закона, којим је прописано да је министарство надлежно за послове финансија, преко пореских инспектора и пореске полиције надлежно да, током вршења својих редовних делатности, утврђује да ли постоји повреда права интелектуалне својине, а нарочито права на рачунарске програме (софтвер) и базе података, а имјући у виду измене чл. 6. и 7. важећег Закона.

**Чланом 4. Предлога закона** предложено је да даном почетка примене овог закона министарство надлежно за послове трговине, туризма и телекомуникација преузима од Министарства финансија-Пореске управе софтверско решење за идентификацију нелегалних софтвера и база података са корисничким упутством.

Такође, у ставу 2. прописује се да потраживања пореских обвезника – контролисаних субјеката настала у жалбеном или судском поступку по актима донетим до дана почетка примене овог закона у поступку у ком се примењује закон којим се уређују посебна овлашћења ради ефикасне заштите права интелектуалне својине, извршава Министарство финансија - Пореска управа из свог буџета.

Ставом 3. дефинисано је да ће све предмете примљене до дана почетка примене овог закона, као и поступке утврђивања повреде права интелектуалне својине, укључујући повреду права на рачунарске програме (софтвер) и базе података, започете до дана почетка примене овог закона, окончати Министарство финансија - Пореска управа.

**Чланом 5. Предлога закона** предложено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а да се примењује по истеку девет месеци од дана ступања на снагу.

### **IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА**

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

## V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Надлежни органи

Члан 6.

У смислу овог закона, надлежни органи јесу:

- 1) министарство надлежно за послове трговине, туризма и услуга, преко тржишне инспекције и туристичке инспекције;
- 2) министарство надлежно за послове здравља, преко здравствене инспекције и санитарне инспекције;
- 3) министарство надлежно за послове урбанизма и грађевинарства, преко урбанистичке инспекције и грађевинске инспекције;
- ~~4) министарство надлежно за послове финансија, преко пореских инспектора и пореске полиције;~~
- 5) министарство надлежно за послове просвете и спорта преко просветне инспекције;
- 6) министарство надлежно за науку и технолошки развој преко инспекције;
- 7) Републичка радиодифузна агенција.

## II. ОВЛАШЋЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Обим овлашћења

Члан 7.

(1) Министарство надлежно за послове трговине, туризма и услуга, преко тржишне инспекције врши инспекцијски надзор над производњом и прометом робе којом се повређују права интелектуалне својине (жиг, дизајн, патент, мали патент, географска ознака порекла, топографија интегрисаног кола, ауторска и сродна права), УТВРЂИВАЊЕ ДА ЛИ ПОСТОЈИ ПОВРЕДА ПРАВА НА РАЧУНАРСКЕ ПРОГРАМЕ (СОФТВЕР) И БАЗЕ ПОДАТАКА, као и надзор над производњом и прометом робе заштићене ауторским или сродним правом.

(2) Министарство надлежно за послове трговине, туризма и услуга, преко туристичке инспекције врши инспекцијски надзор над пружањем услуга којима се повређују права интелектуалне својине у области туризма и угоститељства, а нарочито злоупотребом услужног жига, као и коришћењем ауторских и сродних права без регулисања обавезе плаћања накнаде за коришћење тих права у складу са законом којим се уређује колективна заштита ауторског и сродних права.

Члан 11.

~~Министарство надлежно за послове финансија, преко пореских инспектора и пореске полиције надлежно је да, током вршења својих редовних делатности, утврђује да ли постоји повреда права интелектуалне својине, а нарочито права на рачунарске програме (софтвер) и базе података.~~

ЧЛАН 4.

ДАНОМ ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА ПРЕУЗИМА ОД МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКЕ УПРАВЕ СОФТВЕРСКО РЕШЕЊЕ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈУ НЕЛЕГАЛНИХ СОФТВЕРА И БАЗА ПОДАТАКА СА КОРИСНИЧКИМ УПУТСТВОМ.

ПОТРАЖИВАЊА ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА – КОНТРОЛИСАНИХ СУБЈЕКТА НАСТАЛА У ЖАЛБЕНОМ ИЛИ СУДСКОМ ПОСТУПКУ ПО АКТИМА ДОНЕТИМ ДО ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА У ПОСТУПКУ У КОМ СЕ ПРИМЕЊУЈЕ ЗАКОН КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПОСЕБНА ОВЛАШЋЕЊА РАДИ

ЕФИКАСНЕ ЗАШТИТЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ, ИЗВРШАВА МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКА УПРАВА ИЗ СВОГ БУЏЕТА.

СВЕ ПРЕДМЕТЕ ПРИМЉЕНЕ ДО ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА, КАО И ПОСТУПКЕ УТВРЂИВАЊА ПОВРЕДЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ПОВРЕДУ ПРАВА НА РАЧУНАРСКЕ ПРОГРАМЕ (СОФТВЕР) И БАЗЕ ПОДАТАКА, ЗАПОЧЕТЕ ДО ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА, ОКОНЧАЋЕ МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА - ПОРЕСКА УПРАВА.

#### ЧЛАН 5.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”, А ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ПО ИСТЕКУ ДЕВЕТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ.

## ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа – Влада  
Обрађивач – Министарство привреде

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допуни Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине  
Draft of law on the amendment to the The Law on Special Powers for the Purpose of Efficient Protection of Intellectual Property Rights

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,  
/
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,  
/
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,  
/
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,  
/
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,  
/
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,  
/
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,  
/
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност, треба навести разлоге,  
/
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом

одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

С обзиром да се Предлогом закона о изменама и допуни Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине не врши усклађивање са одговарајућим прописима Европске уније, консултантима нису учествовали у изради прописа.